

III.

(Pripremni akti)

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE

STAJALIŠTE VIJEĆA (EU) BR. 2/2021 U PRVOM ČITANJU

s ciljem donošenja Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi programa Carina za suradnju u području carine i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1294/2013

Vijeće usvojilo 1. ožujka 2021.

(2021/C 86/01)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegove članke 33., 114. i 207.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljedivanja nacrta zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora (¹),

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom (²),

budući da:

- (1) Program Carina 2020. uspostavljen na temelju Uredbe (EU) br. 1294/2013 (³) i njegovi programi prethodnici znatno su doprinijeli olakšavanju i unapređivanju carinske suradnje među carinskim tijelima, kao i izgradnji njihovih administrativnih i ljudskih kapaciteta te kapaciteta u području informacijske tehnologije (IT). S obzirom na to da su mnoge aktivnosti carinskih tijela prekogranične prirode, učinkovitije je i djelotvornije razvijati tu suradnju tako da se državama članicama nudi okvir u kojem može doći do te suradnje uspostavom programa carina na razini Unije, koji provodi Komisija. Nadalje, pokazalo se da je program Carina 2020. troškovno učinkovit te da ima stvarnu dodanu vrijednost za druge okvire carinske suradnje uspostavljene na bilateralnoj ili multilateralnoj osnovi. Osim toga, podupiranjem učinkovite naplate carina u okviru programa Carina 2020. doprinijelo se zaštiti finansijskih interesa Unije i država članica. Nadalje, uskladieni carinski postupci važni su za postizanje jednakovrijednih rezultata u sprečavanju prijevara i nezakonitih prekograničnih protoka robe. Stoga je primjereno i učinkovito te u interesu Unije nastaviti financirati aktivnosti u području carinske suradnje uspostavom novog programa, odnosno programa Carina („Program”).

(¹) SL C 62, 15.2.2019., str. 45.

(²) Stajalište Europskog parlamenta od 16. travnja 2019. (još nije objavljeno u Službenom listu) i stajalište Vijeća u prvom čitanju od 1. ožujka 2021. Stajalište Europskog parlamenta od ... (još nije objavljeno u Službenom listu)].

(³) Uredba (EU) br. 1294/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o uspostavi programa djelovanja za carinu u Europskoj uniji za razdoblje 2014.–2020. (Carina 2020.) i stavljanju izvan snage Odluke br. 624/2007/EZ (SL L 347, 20.12.2013., str. 209.).

(2) Carinska unija već je pedeset godina jedan od temelja Unije, koja je jedan od najvećih svjetskih trgovinskih blokova. Carinska unija značajan je primjer uspješne integracije Unije i nužna je za pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta u korist poduzeća i građana. Carinska unija znatno se razvila tijekom tog razdoblja i carinska tijela uspješno ispunjavaju širok raspon zadaća na granicama. Zajedničkim radom nastoje olakšati zakonitu i pravednu trgovinu, smanjiti birokraciju, prikupiti prihode za nacionalne proračune i proračun Unije i pomoći u zaštiti stanovništva od terorističkih prijetnji, prijetnji zdravlju i okolišu te drugih prijetnji. Osobito uvođenjem zajedničkog okvira za upravljanje rizicima na razini Unije i kontroliranjem novčanih tokova radi borbe protiv pranja novca i financiranja terorizma, carinska tijela igraju važnu ulogu u borbi protiv terorizma, organiziranog kriminala i nepoštenog tržišnog natjecanja. Imajući u vidu njihov opsežan mandat, carinska tijela u stvarnosti su vodeća tijela za provjeru robe na vanjskim granicama Unije. Snažnija i ambicioznija Unija može se postići samo ako su dostupni potrebni resursi. U tom kontekstu Programom se ne bi trebala obuhvatiti samo carinska suradnja, već bi se trebala i pružiti potpora široj misiji carinskih tijela, kako je predviđeno u članku 3. Uredbe (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća (4), odnosno nadzoru nad međunarodnom trgovinom Unije, doprinoseći na taj način provedbi vanjskih aspekata unutarnjeg tržišta, zajedničke trgovinske politike i ostalih zajedničkih politika Unije koje imaju utjecaj na trgovinu te općoj sigurnosti lanca opskrbe.

Stoga bi pravna osnova ove Uredbe trebala obuhvatiti carinsku suradnju, kako je predviđena u članku 33. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU), unutarnje tržište kako je predviđeno u članku 114. UFEU-a i zajedničku trgovinsku politiku kako je predviđena u članku 207. UFEU-a.

(3) Programom bi se trebalo pomoći državama članicama i Komisiji pružanjem okvira za djelovanja kojima je cilj poduprijeti carinsku uniju i carinska tijela u njihovu zajedničkom radu i djelovanju kao jedno tijelo; doprinijeti zaštiti finansijskih i gospodarskih interesa Unije i njezinih država članica; osiguravati sigurnost i zaštitu Unije i njezinih stanovnika, čime se doprinosi zaštiti potrošača; zaštiti Uniju od nepoštenih i nezakonitih trgovinskih praksi, uz istodobno olakšavanje zakonite poslovne aktivnosti; i olakšati zakonitu trgovinu kako bi poduzeća i građani imali koristi od punog potencijala unutarnjeg tržišta i svjetske trgovine.

(4) Carina je dinamično područje politike koje se suočava s novim izazovima, kao što su globalizacija, novi obrasci prijevara i krijumčarenja te digitalizacija. Ti izazovi povećavaju potražnju za potporom carinskim tijelima i zahtijevaju inovativna rješenja. Oni dodatno ističu potrebu za jačanjem suradnje među carinskim tijelima.

(5) Radi osiguravanja troškovne učinkovitosti Programom bi trebalo iskoristiti moguće sinergije s drugim mjerama Unije u povezanim područjima, kao što su program Fiscalis koji se treba uspostaviti uredbom Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi program „Fiscalis” za suradnju u području oporezivanja, instrument za finansijsku potporu namijenjen opremi za carinske provjere koji se treba uspostaviti uredbom Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi instrumenta za finansijsku potporu namijenjen opremi za carinske provjere u okviru Fonda za integrirano upravljanje granicama („Uredba o instrumentu za opremu za carinske provjere“), program Unije za borbu protiv prijevara koji se treba uspostaviti uredbom Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi Programa Unije za borbu protiv prijevara, instrument za finansijsku potporu za upravljanje granicama i vize koji se treba uspostaviti uredbom Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi, u okviru Fonda za integrirano upravljanje granicama, instrumenta za finansijsku potporu u području upravljanja granicama i viza, Fond za unutarnju sigurnost koji se treba uspostaviti uredbom Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi Fonda za unutarnju sigurnost, Program za

(4) Uredba (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. listopada 2013. o Carinskom zakoniku Unije (SL L 269, 10.10.2013., str. 1.).

jedinstveno tržište koji se treba uspostaviti uredbom Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi Programa za unutarnje tržište, konkurentnost poduzeća, uključujući mala i srednja poduzeća, područje bilja, životinja, hrane i hrane za životinje te europsku statistiku (Program za jedinstveno tržište), Mehanizam za oporavak i otpornost uspostavljen Uredbom (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća⁽⁵⁾ i Instrument za tehničku potporu uspostavljen Uredbom (EU) 2021/240 Europskog parlamenta i Vijeća⁽⁶⁾.

- (6) Uzimajući u obzir važnost borbe protiv klimatskih promjena te u skladu s obvezama Unije u pogledu provedbe Pariškog sporazuma⁽⁷⁾ i u pogledu postizanja ciljeva održivog razvoja Ujedinjenih naroda iz Programa održivog razvoja do 2030. donesenog 25. rujna 2015., djelovanjima u okviru ove Uredbe trebalo bi doprinijeti ostvarivanju cilja Unije da se najmanje 30 % ukupnog iznosa proračuna Unije troši na potporu klimatskim ciljevima i ambicije Unije da se na bioraznolikost u 2024. troši 7,5 % godišnjeg proračuna Unije te 10 % u 2026. i 2027., uzimajući pritom u obzir postojeća preklapanja između ciljeva u području klime i bioraznolikosti.
- (7) Ovom Uredbom utvrđuje se finansijska omotnica za Program, koja predstavlja primarni referentni iznos, u smislu točke 18. Međuinstitucijskog sporazuma od 16. prosinca 2020. između Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o proračunskoj disciplini, suradnji u proračunskim pitanjima i dobrom finansijskom upravljanju te novim vlastitim sredstvima, uključujući plan za uvođenje novih vlastitih sredstava⁽⁸⁾, za Europski parlament i Vijeće tijekom godišnjeg proračunskog postupka. Kako bi se smatrali prihvatljivima za financiranje, svi nepredviđeni rashodi trebali bi biti izravno povezani s ciljevima Programa. Finansijskom omotnicom Programa trebalo bi moći pokriti nužne i propisno opravdane troškove za upravljanje Programom i evaluaciju njegove uspješnosti, pod uvjetom su te aktivnosti povezane s općim i specifičnim ciljevima Programa.
- (8) Kako bi se njime podržao proces pristupanja i pridruživanja trećih zemalja, Program bi, ako su ispunjeni određeni uvjeti, trebao biti otvoren za sudjelovanje zemalja pristupnica, zemalja kandidatkinja, potencijalnih kandidatkinja i zemalja obuhvaćenih Europskom politikom susjedstva. On bi mogao biti otvoren i ostalim trećim zemljama u skladu s uvjetima utvrđenima u posebnim sporazumima Unije i tih zemalja kojima se obuhvaća njihovo sudjelovanje u bilo kojem programu Unije.
- (9) Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća⁽⁹⁾ („Finansijska uredba“) primjenjuje se na Program. Finansijskom uredbom utvrđuju se pravila o izvršenju proračuna Unije, među ostalim pravila o bespovratnim sredstvima, nagradama, nabavi, neizravnom upravljanju, finansijskim instrumentima, proračunskim jamstvima, finansijskoj pomoći i nadoknadi troškova vanjskim stručnjacima.
- (10) Na ovu se Uredbu primjenjuju horizontalna finansijska pravila koja su Europski parlament i Vijeće donijeli na temelju članka 322. UFEU-a. Ta su pravila utvrđena u Finansijskoj uredbi i njima se posebice određuje postupak donošenja i izvršenja proračuna s pomoću bespovratnih sredstava, nabave, nagrada i neizravnog izvršavanja te predviđaju provjere odgovornosti finansijskih izvršitelja. Pravila donesena na temelju članka 322. UFEU-a uključuju i opći režim uvjetovanosti za zaštitu proračuna Unije.
- (11) Djelovanja provedena u okviru programa Carina 2020. pokazala su se primjerenima pa bi ih stoga trebalo zadržati. Kako bi se osigurala jednostavnija i fleksibilnija provedba Programa, a time i bolje ostvarivanje njegovih ciljeva, djelovanja bi trebalo definirati samo u pogledu ukupnih kategorija s popisom oglednih primjera konkretnih aktivnosti. Programom bi, putem suradnje i izgradnje kapaciteta, trebalo ujedno promicati i podupirati uvođenje i

⁽⁵⁾ Uredba (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. veljače 2021. o uspostavi Mehanizma za oporavak i otpornost (SL L 57, 18.2.2021., str. 17.).

⁽⁶⁾ Uredba (EU) 2021/240 Europskog parlamenta i Vijeća od 10. veljače 2021. o uspostavi Instrumenta za tehničku potporu (SL L 57, 18.2.2021., str. 1.).

⁽⁷⁾ SL L 282, 19.10.2016., str. 4.

⁽⁸⁾ SL L 433 I, 22.12.2020., str. 28.

⁽⁹⁾ Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o finansijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije, o izmjeni uredaba (EU) br. 1296/2013, (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013, (EU) br. 1304/2013, (EU) br. 1309/2013, (EU) br. 1316/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) br. 283/2014 i Odluke br. 541/2014/EU te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 (SL L 193, 30.7.2018., str. 1).

iskorištavanje inovacija radi daljnog poboljšanja sposobnosti za ostvarenje temeljnih prioriteta carine. Djelovanja koja se financiraju iz Programa trebalo bi ukinuti ili prilagoditi kako bi bila učinkovitija ili relevantnija ako se u bilo kojem trenutku pokažu nedostatnima.

- (12) Uskoro će se donijeti Uredba o instrumentu za opremu za carinske provjere. Kako bi se očuvala koherentnost i horizontalna koordinacija svih djelovanja u području suradnje u vezi s carinom i opremom za carinske provjere, primjereno je provedbu svih tih djelovanja obuhvatiti jednim pravnim aktom, odnosno ovom Uredbom, koja sadržava jedan skup pravila. Stoga bi instrumentom za finansijsku potporu namijenjenu opremi za carinske provjere trebalo podržati samo kupnju, održavanje i poboljšanje prihvatljive opreme za carinske provjere, a Programom bi trebalo poduprijeti sva ostala povezana djelovanja poput djelovanja u području suradnje u procjeni potreba za opremom ili, prema potrebi, osposobljavanja u vezi s kupljenom opremom.
- (13) Razmjena carinskih informacija i drugih povezanih informacija ključna je za pravilno funkcioniranje carine i znatno nadilazi razmjene unutar carinske unije. Prilagodbe ili proširenja europskih elektroničkih sustava radi omogućavanja suradnje s trećim zemljama koje ne sudjeluju u Programu i međunarodnim organizacijama mogli bi biti od interesa za Uniju. Stoga bi, ako je to opravdano takvim interesom, odgovarajuće prilagodbe ili proširenja europskih elektroničkih sustava trebali biti prihvatljivi za financiranje u okviru Programa.
- (14) Imajući u vidu važnost globalizacije, Programom bi i dalje trebalo predvidjeti mogućnost uključivanja vanjskih stručnjaka u smislu članka 238. Finansijske uredbe. Ti vanjski stručnjaci uglavnom bi trebali obuhvaćati predstavnike državnih tijela, uključujući državna tijela trećih zemalja koje ne sudjeluju u Programu, kao i predstavnike akademiske zajednice te predstavnike međunarodnih organizacija, gospodarskih subjekata i civilnog društva. Odabir vanjskih stručnjaka za stručne skupine trebao bi se zasnivati na Odluci Komisije od 30. svibnja 2016. o uspostavi horizontalnih pravila o osnivanju i radu stručnih skupina Komisije. Vanjske stručnjake koji u osobnom svojstvu sudjeluju u ad hoc događanjima u okviru Programa, kao što su jednokratni sastanci i konferencije, trebala bi odabrati Komisija, uključujući među stručnjacima koje predlažu zemlje sudionice. Potrebno je osigurati da vanjski stručnjaci koji su imenovani u osobnom svojstvu i koji su dužni djelovati neovisno i u javnom interesu djeluju nepristrani i da ne postoji mogući sukob interesa s njihovim profesionalnim odgovornostima. Informacije o odabiru svih vanjskih stručnjaka i njihovu sudjelovanju trebale bi biti javno dostupne. Pri odabiru vanjskih stručnjaka trebalo bi uzeti u obzir cilj osiguravanja uravnotežene zastupljenosti dionika i načelo rodne ravnopravnosti.
- (15) U skladu s obvezom Komisije da osigura koherentnost i pojednostavljenje programâ financiranja, navedenom u njezinoj Komunikaciji od 19. listopada 2010. pod naslovom „Preispitivanje proračuna EU-a”, sredstva bi se trebala dijeliti s drugim instrumentima financiranja sredstvima Unije ako djelovanja predviđena u okviru Programa imaju ciljeve koji su zajednički za različite instrumente financiranja, pod uvjetom da to ne rezultira dvostrukim financiranjem. Djelovanjima u okviru Programa trebalo bi osigurati koherentnost u upotrebi sredstava Unije kojima se podupiru carinska unija i carinska tijela.
- (16) Očekuje se da će djelovanja za izgradnju IT kapaciteta privući najveći udio proračuna u okviru Programa. Među tim djelovanjima za izgradnju IT kapaciteta najveću prednost trebalo bi dati onim djelovanjima povezanim s elektroničkim sustavima koja su potrebna za provedbu carinske unije i izvršavanje misije carinskih tijela. U ovoj bi Uredbi trebalo definirati zajedničku i nacionalnu komponentu europskih elektroničkih sustava. Moguće su kombinacije zajedničkih i nacionalnih komponenata. Nadalje, trebalo bi jasno definirati područje primjene djelovanja i odgovornosti Komisije i država članica.
- (17) Ovu bi Uredbu trebalo provoditi s pomoću programâ rada. S obzirom na srednjoročnu i dugoročnu prirodu ciljeva koji se žele postići i oslanjajući se na stečeno iskustvo, programi rada trebali bi moći obuhvaćati nekoliko godina. Prelaskom s godišnjih na višegodišnje programe rada smanjilo bi se administrativno opterećenje i za Komisiju i za države članice. Višegodišnji programi rada trebali ti trajati najviše tri godine.

- (18) Djelovanjima koja se provode u okviru Programa trebalo bi uzeti u obzir nalaze i preporuke Europskog revizorskog suda u području carine, osobito tematsko izvješće br. 19/2017 od 5. prosinca 2017. pod naslovom „Uvozni postupci: nedostaci u pravnom okviru i nedjelotvorna provedba utječu na finansijske interese EU-a” i tematsko izvješće br. 26/2018 od 10. listopada 2018. pod naslovom „Niz kašnjenja u primjeni carinskih informatičkih sustava: što je pošlo po zlu?“.
- (19) Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu ove Uredbe provedbene ovlasti trebalo bi dodijeliti Komisiji. Te bi ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁰⁾.
- (20) Na temelju stavaka 22. i 23. Međuinstitucijskog sporazuma o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016. ⁽¹¹⁾ trebalo bi provesti evaluaciju Programa na temelju informacija prikupljenih u skladu sa specifičnim zahtjevima u pogledu praćenja, izbjegavajući pritom administrativno opterećenje, osobito za države članice, i prekomjerne propise. Prema potrebi, ti zahtjevi trebali bi uključivati mjerljive pokazatelje kao temelj za usporedivu i potpunu evaluaciju učinaka Programa u praksi. Međuevaluacija i završna evaluacija, koje bi trebalo provesti najkasnije četiri godine nakon početka provedbe odnosno završetka Programa, trebale bi doprinijeti učinkovitu procesu donošenja odluka o suradnji u području carine u okviru sljedećih višegodišnjih finansijskih okvira. Stoga je iznimno važno da međuevaluacija i završna evaluacija sadržavaju zadovoljavajuće i dosta informacije te da se te evaluacije pravodobno dostave. Uz međuevaluaciju i završnu evaluaciju Programa trebalo bi, kao dio sustava za izvješćivanje o uspješnosti, izdavati i godišnja izvješća o napretku radi praćenja provedbe Programa. Ta izvješća trebala bi uključivati sažetak stecenog iskustva i, prema potrebi, prepreka i nedostatka na koje se naišlo u kontekstu aktivnosti Programa koje su se odvijale u relevantnoj godini. Ta godišnja izvješća o napretku trebalo bi priopćiti Europskom parlamentu i Vijeću.
- (21) Kako bi se primjerno odgovorilo na promjene u prioritetima politika, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. UFEU-a u pogledu izmjene popisa pokazatelja za mjerjenje ostvarivanja specifičnih ciljeva Programa te u pogledu dopune ove Uredbe odredbama o uspostavi okvira za praćenje i evaluaciju. Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući na razini stručnjaka, te da se ta savjetovanja provedu u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016. Osobito, s ciljem osiguravanja ravnopravnog sudjelovanja u pripremi delegiranih akata, Europski parlament i Vijeće primaju sve dokumente istodobno kada i stručnjaci iz država članica te njihovi stručnjaci sustavno imaju pristup sastancima stručnih skupina Komisije koji se odnose na pripremu delegiranih akata.
- (22) U skladu s Finansijskom uredbom, Uredbom (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹²⁾ i uredbama Vijeća (EZ, Euratom) br. 2988/95 ⁽¹³⁾, (Euratom, EZ) br. 2185/96 ⁽¹⁴⁾ i (EU) 2017/1939 ⁽¹⁵⁾ finansijski interesi Unije trebaju biti zaštićeni razmernim mjerama, među ostalim mjerama koje se odnose na sprečavanje, otkrivanje, ispravljanje i ispitivanje nepravilnosti, uključujući prijevare, na povrat izgubljenih, pogrešno plaćenih ili nepravilno upotrijebljenih sredstava te, prema potrebi, na izricanje administrativnih sankcija. Osobito, u skladu s uredbama (Euratom, EZ) br. 2185/96 i (EU, Euratom) br. 883/2013 Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF)

⁽¹⁰⁾ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

⁽¹¹⁾ SL L 123, 12.5.2016., str. 1.

⁽¹²⁾ Uredba (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. rujna 2013. o istragama koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1073/1999 Europskog parlamenta i Vijeća te Uredbe Vijeća (Euratom) br. 1074/1999 (SL L 248, 18.9.2013., str. 1.).

⁽¹³⁾ Uredba Vijeća (EZ, Euratom) br. 2988/95 od 18. prosinca 1995. o zaštiti finansijskih interesa Europskih zajednica (SL L 312, 23.12.1995., str. 1.).

⁽¹⁴⁾ Uredba Vijeća (Euratom, EZ) br. 2185/96 od 11. studenoga 1996. o provjerama i inspekcijskim na terenu koje provodi Komisija s ciljem zaštite finansijskih interesa Europskih zajednica od prijevara i ostalih nepravilnosti (SL L 292, 15.11.1996., str. 2.).

⁽¹⁵⁾ Uredba Vijeća (EU) 2017/1939 od 12. listopada 2017. o provedbi pojačane suradnje u vezi s osnivanjem Ureda europskog javnog tužitelja („EPPO”) (SL L 283, 31.10.2017., str. 1.).

ovlašten je provoditi administrativne istrage, uključujući provjere i inspekcije na terenu, radi utvrđivanja je li došlo do prijevare, korupcije ili bilo koje druge nezakonite aktivnosti, koje utječu na finansijske interese Unije. Ured europskog javnog tužitelja (EPPO) ovlašten je, u skladu s Uredbom (EU) 2017/1939, provoditi istrage i kazneni progon kaznenih djela koja utječu na finansijske interese Unije, kako su predviđena u Direktivi (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća⁽¹⁶⁾.

U skladu s Finansijskom uredbom svaka osoba ili svaki subjekt koji prima sredstva Unije treba u potpunosti surađivati u zaštiti finansijskih interesa Unije, dodjeliti potrebna prava i potreban pristup Komisiji, OLAF-u, Revizorskom sudu i, u pogledu onih država članica koje sudjeluju u pojačanoj suradnji na temelju Uredbe (EU) 2017/1939, EPPO-u, te osigurati da svaka treća strana koja je uključena u izvršenje sredstava Unije dodjeli jednakovrijedna prava.

- (23) Treće zemlje mogu sudjelovati u Programu na temelju odluke donesene na temelju međunarodnog sporazuma ili na temelju drugih pravnih instrumenata. U ovu bi Uredbu trebalo unijeti posebnu odredbu kojom se od trećih zemalja zahtijeva da dodijele odgovornom dužnosniku za ovjeravanje, OLAF-u i Revizorskom sudu potrebna prava i potreban pristup koji se zahtijevaju za sveobuhvatno izvršavanje njihovih ovlasti.
- (24) Prihvatljive troškove trebalo bi odrediti s obzirom na prirodu prihvatljivih djelovanja te bi oni trebali uključivati, među ostalim, putne troškove i troškove boravka sudionika koji sudjeluju u sastancima i sličnim događanjima ili troškove povezane s organizacijom događanja. Financiranje u okviru Programa trebalo bi podlijegati načelima navedenima u Finansijskoj uredbi kao što su jednako postupanje, proporcionalnost i transparentnost te bi njime trebalo osigurati optimalnu upotrebu finansijskih sredstava Programa za postizanje ciljeva Programa.
- (25) Vrste financiranja i načine izvršenja u okviru ove Uredbe trebalo bi odabrati na osnovi toga u kojoj je mjeri njima moguće postići specifične ciljeve djelovanja i ostvariti zacrtane rezultate, uzimajući u obzir posebice troškove provjera, administrativno opterećenje i očekivani rizik neusklađenosti. Te vrste financiranja i ti načini izvršenja trebali bi obuhvaćati razmatranje upotrebe jednokratnih iznosa, paušalnih stopa i jediničnih troškova te financiranje koje nije povezano s troškovima kako je navedeno u članku 125. stavku 1. Finansijske uredbe.
- (26) S obzirom na to da cilj ove Uredbe, odnosno uspostavu programa Unije za suradnju u području carine, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog njezina opsega i učinaka on na bolji način može ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarenje tog cilja.
- (27) Kako bi se osigurao kontinuitet pružanja potpore u relevantnom području politike i omogućio početak provedbe od početka višegodišnjeg finansijskog okvira za razdoblje 2021.–2027., ova bi Uredba trebala hitno stupiti na snagu te bi se trebala primjenjivati, s retroaktivnim učinkom, od 1. siječnja 2021.
- (28) Ovom se Uredbom zamjenjuje Uredba (EU) br. 1294/2013, koju bi stoga trebalo staviti izvan snage.

⁽¹⁶⁾ Direktiva (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. srpnja 2017. o suzbijanju prijevara počinjenih protiv finansijskih interesa Unije kaznenopravnim sredstvima (SL L 198, 28.7.2017., str. 29.).

DONIJELI SU OVU UREDBU:

POGLAVLJE I.

Opće odredbe

Članak 1.

Predmet

Ovom se Uredbom uspostavlja program Carina za suradnju u području carine („Program”) za razdoblje od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2027. Trajanje Programa usklađeno je s trajanjem višegodišnjeg finansijskog okvira.

Ovom Uredbom utvrđuju se ciljevi Programa, proračun za razdoblje od 2021. do 2027., oblici financiranja sredstvima Unije i pravila za osiguravanje takvog financiranja.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „carinska tijela” znači carinska tijela kako su definirana u članku 5. točki 1. Uredbe (EU) br. 952/2013;
2. „europski elektronički sustavi” znači elektronički sustavi potrebni za carinsku uniju i izvršavanje zadaća carinskih tijela, osobito elektronički sustavi iz članka 16. stavka 1. te članaka 278. i 280. Uredbe (EU) br. 952/2013, članka 8. Uredbe (EU) 2019/880 Europskog parlamenta i Vijeća (¹⁷) i drugih odredaba prava Unije kojima se uređuju elektronički sustavi u carinske svrhe, uključujući međunarodne sporazume, kao što je Carinska konvencija o međunarodnom prijevozu robe uz primjenu karneta TIR (Konvencija TIR) (¹⁸);
3. „zajednička komponenta” znači komponenta europskih elektroničkih sustava razvijena na razini Unije, koja je dostupna svim državama članicama ili koju je Komisija utvrdila kao zajedničku komponentu zbog učinkovitosti, sigurnosti i racionalizacije;
4. „nacionalna komponenta” znači komponenta europskih elektroničkih sustava razvijena na nacionalnoj razini, koja je dostupna u državi članici koja je izradila tu komponentu ili doprinijela njezinoj zajedničkoj izradi;
5. „treća zemlja” znači zemlja koja nije država članica Unije.

Članak 3.

Ciljevi Programa

1. Opći je cilj Programa potpora carinskoj uniji i carinskim tijelima u njihovu zajedničkom radu i djelovanju kao jedno tijelo kako bi se zaštitili finansijski i gospodarski interesi Unije i njezinih država članica, osigurala sigurnost i zaštita unutar Unije te kako bi se Unija zaštitila od nepoštene i nezakonite trgovine, uz istodobno olakšavanje zakonite poslovne aktivnosti.

2. Specifični su ciljevi Programa pružanje potpore:
- (a) pripremi i ujednačenoj provedbi carinskog zakonodavstva i politike;
 - (b) carinskoj suradnji;

(¹⁷) Uredba (EU) 2019/880 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2019. o unosu i uvozu kulturnih dobara (SL L 151, 7.6.2019., str. 1.).

(¹⁸) SL L 165, 26.6.2009., str. 3.

- (c) izgradnji administrativnih i IT kapaciteta, uključujući osobne kompetencije i osposobljavanje, kao i razvoj i rad europskih elektroničkih sustava;
- (d) inovacijama u području carinske politike.

Članak 4.

Proračun

1. Financijska omotnica za provedbu Programa za razdoblje 2021.–2027. iznosi 950 000 000 EUR u tekućim cijenama.
2. Iznosom iz stavka 1. mogu se pokrivati i troškovi za pripremu, praćenje, kontrolu, reviziju, evaluaciju i druge aktivnosti upravljanja Programom te evaluacije ostvarivanja njegovih ciljeva. Njime se mogu pokrivati troškovi povezani sa studijama, sastancima stručnjaka, informacijskim i komunikacijskim djelovanjima povezanim s ciljevima Programa te troškovi povezani s mrežama informacijske tehnologije s naglaskom na obradu i razmjenu informacija, uključujući institucijske alate informacijske tehnologije i drugu tehničku i administrativnu pomoć potrebnu u vezi s upravljanjem Programom.

Članak 5.

Sudjelovanje trećih zemalja u Programu

Program je otvoren za sudjelovanje sljedećih trećih zemalja:

- (a) zemalja pristupnica, zemalja kandidatkinja i potencijalnih kandidatkinja, u skladu s općim načelima i općim uvjetima za sudjelovanje tih zemalja u programima Unije koji su uspostavljeni u odgovarajućim okvirnim sporazumima i odlukama Vijeća za pridruživanje ili u sličnim sporazumima te u skladu s posebnim uvjetima utvrđenima u sporazumima između Unije i tih zemalja;
- (b) zemalja obuhvaćenih europskom politikom susjedstva, u skladu s općim načelima i općim uvjetima za sudjelovanje tih zemalja u programima Unije koji su uspostavljeni u odgovarajućim okvirnim sporazumima i odlukama Vijeća za pridruživanje ili u sličnim sporazumima te u skladu s posebnim uvjetima utvrđenima u sporazumima između Unije i tih zemalja;
- (c) ostalih trećih zemalja, u skladu s uvjetima utvrđenima u posebnom sporazumu o sudjelovanju određene treće zemlje u bilo kojem programu Unije pod uvjetom da se tim sporazumom:
 - i. osigurava pravedna ravnoteža u pogledu doprinosâ treće zemlje koja sudjeluje u programima Unije i koristi za tu treću zemlju;
 - ii. utvrđuju uvjeti za sudjelovanje u programima, uključujući izračun financijskih doprinosa za pojedinačne programe, i administrativnim troškovima tih programa;
 - iii. trećoj zemlji ne dodjeljuje ovlast za donošenje odluka u pogledu programa Unije;
 - iv. jamči prava Unije da osigura dobro financijsko upravljanje i štiti svoje financijske interese.

Doprinosi iz prvog stavka točke (c) podtočke ii. čine namjenske prihode u skladu s člankom 21. stavkom 5. Financijske uredbe.

Članak 6.

Provđba i oblici financiranja sredstvima Unije

1. Program se provodi u okviru izravnog upravljanja u skladu s Financijskom uredbom.

2. Programom se može omogućiti financiranje u bilo kojem obliku utvrđenom u Finansijskoj uredbi, posebice u obliku bespovratnih sredstava, nagrada, nabave te nadoknade putnih troškova i troškova boravka vanjskih stručnjaka.

POGLAVLJE II.

Prihvatljivost

Članak 7.

Prihvatljiva djelovanja

1. Samo djelovanja kojima se provode ciljevi navedeni u članku 3. prihvatljiva su za financiranje.
2. Djelovanja koja nadopunjaju ili podupiru djelovanja kojima se provode ciljevi navedeni u Uredbi o instrumentu za opremu za carinske provjere također su prihvatljiva za financiranje u okviru Programa.
3. Djelovanja iz stavaka 1. i 2. uključuju sljedeće:
 - (a) sastanke i slična *ad hoc* događanja;
 - (b) strukturiranu suradnju u okviru projekata, kao što je razvoj IT-a koji u suradnji provodi skupina država članica;
 - (c) djelovanja za izgradnju IT kapaciteta, posebno za razvoj i rad europskih elektroničkih sustava;
 - (d) djelovanja za razvoj osobnih kompetencija i druga djelovanja za izgradnju kapaciteta, uključujući osposobljavanje i razmjenu najboljih praksi;
 - (e) potporna i druga djelovanja, među ostalim:
 - i. studije;
 - ii. inovacijske aktivnosti, posebno potvrđivanje inovativnih koncepata, pilot-projekti, inicijative izrade prototipa, pametno rudarenje podataka i suradnja među sustavima;
 - iii. zajednički razvijena komunikacijska djelovanja;
 - iv. sva druga djelovanja predviđena u programima rada iz članka 12. koja su potrebna za ostvarivanje ciljeva navedenih u članku 3. ili kojima se podupiru ti ciljevi.

Prilog I. sadržava netaksativen popis mogućih oblika djelovanja iz prvog podstavka točaka (a), (b) i (d).

4. Ako su od interesa za Uniju, za financiranje su prihvatljiva djelovanja koja se sastoje od razvoja, uvođenja, održavanja i rada prilagodbi ili proširenja zajedničkih komponenata europskih elektroničkih sustava radi omogućavanja suradnje s trećim zemljama koje ne sudjeluju u Programu ili s međunarodnim organizacijama. Komisija uspostavlja potrebne administrativne aranžmane koji mogu obuhvaćati zahtjev finansijskog doprinosa dotičnih trećih strana tim djelovanjima.

5. Ako se djelovanje za izgradnju IT kapaciteta iz stavka 3. prvog podstavka točke (c) ovog članka odnosi na razvoj i rad europskog elektroničkog sustava, za financiranje u okviru Programa prihvatljivi su samo troškovi povezani s odgovornostima dodijeljenima Komisiji na temelju članka 11. stavka 2. Države članice snose troškove povezane s odgovornostima koje su im dodijeljene na temelju članka 11. stavka 3.

Članak 8.

Vanjski stručnjaci

1. Ako je to korisno za dovršetak djelovanja kojim se provode ciljevi navedeni u članku 3., predstavnici državnih tijela, uključujući one iz trećih zemalja koje ne sudjeluju u Programu, pripadnici akademске zajednice i predstavnici međunarodnih i drugih relevantnih organizacija, predstavnici gospodarskih subjekata, predstavnici organizacija koje zastupaju gospodarske subjekte te predstavnici civilnog društva mogu u svojstvu vanjskih stručnjaka sudjelovati u takvim djelovanjima.

2. Troškovi vanjskih stručnjaka iz stavka 1. ovog članka prihvatljivi su za nadoknadu troškova u okviru Programa u skladu s člankom 238. Financijske uredbe.

3. Vanjske stručnjake za stručne skupine odabire Komisija, uključujući među stručnjacima koje predlažu države članice.

Vanjske stručnjake koji u osobnom svojstvu sudjeluju u *ad hoc* događanjima u okviru Programa, kao što su jednokratni sastanci i konferencije, odabire Komisija, uključujući među stručnjacima koje predlažu zemlje sudionice.

Vanjski stručnjaci odabiru se na temelju njihovih vještina, iskustva i znanja relevantnih za određeno djelovanje te u skladu s potrebama. Komisija procjenjuje, među ostalim, nepristranost vanjskih stručnjaka koji su imenovani u osobnom svojstvu i koji su dužni djelovati neovisno i u javnom interesu te nepostojanje sukobâ interesa s njihovim profesionalnim odgovornostima.

POGLAVLJE III.

Bespovratna sredstva

Članak 9.

Dodjela, komplementarnost i kombinirano financiranje

1. Bespovratna sredstva u okviru Programa dodjeljuju se te se njima upravlja u skladu s glavom VIII. Financijske uredbe.

2. Za djelovanje za koje je primljen doprinos na temelju Programa može se primiti doprinos i iz drugog programa Unije, pod uvjetom da se doprinosima ne pokrivaju isti troškovi. Na odgovarajući doprinos djelovanju primjenjuju se pravila relevantnog programa Unije. Kumulativno financiranje ne smije premašiti ukupne prihvatljive troškove djelovanja. Potpora iz različitih programa Unije može se izračunati razmjerno u skladu s dokumentima u kojima su utvrđeni uvjeti za potporu.

3. U skladu s člankom 195. prvim stavkom točkom (f) Financijske uredbe, bespovratna sredstva dodjeljuju se bez poziva na podnošenje prijedlogâ ako su prihvatljivi subjekti carinska tijela zemalja sudionica, pod uvjetom da su ispunjeni uvjeti iz članka 5. ove Uredbe.

4. Rad odbora za evaluaciju iz članka 150. Financijske uredbe temelji se na općim načelima koja se primjenjuju na bespovratna sredstva utvrđenima u članku 188. Financijske uredbe, a posebno na načelima jednakog postupanja i transparentnosti utvrđenima u članku 188. točkama (a) i (b) Financijske uredbe, kao i na načelu nediskriminacije.

5. Odbor za evaluaciju ocjenjuje prijedloge na temelju kriterijâ za dodjelu, uzimajući u obzir, prema potrebi, relevantnost predloženog djelovanja s obzirom na ciljeve koji se žele postići, kvalitetu predloženog djelovanja, njegov učinak, uključujući njegov gospodarski i socijalni učinak i učinak na okoliš, te njegov proračun i troškovnu učinkovitost.

Članak 10.

Stopa sufinciranja

1. Odstupajući od članka 190. Financijske uredbe, iz Programa se može financirati do 100 % ukupnih prihvatljivih troškova djelovanja.
2. Primjenjiva stopa sufinciranja za djelovanja za koja je potrebna dodjela bespovratnih sredstava određuje se u višegodišnjim programima rada iz članka 12.

POGLAVLJE IV.

Posebne odredbe za djelovanja za izgradnju IT kapaciteta

Članak 11.

Odgovornosti

1. Komisija i države članice zajednički i u skladu s relevantnim odredbama prava Unije iz definicije u članku 2. točki 2. osiguravaju razvoj i rad europskih elektroničkih sustava, uključujući njihovo osmišljavanje, specifikacije, ispitivanje sukladnosti, uvođenje, održavanje, razvoj, modernizaciju, sigurnost, osiguranje kvalitete i kontrolu kvalitete.
2. Komisija posebno osigurava sljedeće:
 - (a) razvoj i rad zajedničkih komponenata;
 - (b) sveukupnu koordinaciju razvoja i rada europskih elektroničkih sustava s ciljem postizanja njihove operabilnosti, kiberotpornosti, međupovezanosti, starnog poboljšanja i sinkronizirane provedbe te, u okviru te sveukupne koordinacije, olakšavanje učinkovite i brze komunikacije s državama članicama i među njima o pitanjima povezanim s tim sustavima;
 - (c) koordinaciju europskih elektroničkih sustava na razini Unije s ciljem njihova promicanja i provedbe na nacionalnoj razini;
 - (d) koordinaciju razvoja i rada europskih elektroničkih sustava u pogledu njihove interakcije s trećim stranama, osim djelovanja osmišljenih za ispunjavanje nacionalnih zahtjeva;
 - (e) koordinaciju europskih elektroničkih sustava s ostalim relevantnim djelovanjima koja se odnose na e-upravu na razini Unije;
 - (f) pravodobnu i transparentnu komunikaciju s dionicima koji su povezani s provedbom europskih elektroničkih sustava na razini Unije i država članica, posebice u pogledu kašnjenja u provedbi zajedničkih i nacionalnih komponenata.
3. Države članice posebno osiguravaju sljedeće:
 - (a) razvoj i rad nacionalnih komponenata;
 - (b) koordinaciju razvoja i rada nacionalnih komponenata na nacionalnoj razini;
 - (c) koordinaciju europskih elektroničkih sustava s ostalim relevantnim djelovanjima koja se odnose na e-upravu na nacionalnoj razini;
 - (d) redovito dostavljanje informacija Komisiji o mjerama koje su poduzete kako bi se dotičnim carinskim tijelima ili gospodarskim subjektima omogućila potpuna i učinkovita uporaba europskih elektroničkih sustava;
 - (e) provedbu europskih elektroničkih sustava na nacionalnoj razini.
4. Komisija objavljuje i redovito ažurira, u informativne svrhe, okvirni popis europskih elektroničkih sustava koji se financiraju u okviru Programa.

POGLAVLJE V.***Programiranje, praćenje, evaluacija i kontrola*****Članak 12.****Program rada**

1. Program se provodi putem višegodišnjih programa rada iz članka 110. stavka 2. Finansijske uredbe.
2. Kako bi se osigurala provedba Programa i ne dovodeći u pitanje Finansijsku uredbu, Komisija donosi provedbene akte kojima se uspostavljaju višegodišnji programi rada. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 17. stavka 2.
3. Višegodišnji programi rada usmjereni su na ostvarivanje ciljeva navedenih u članku 3. putem djelovanjâ u skladu s člankom 7. U njima se, prema potrebi, utvrđuje ukupni iznos plana financiranja za sva djelovanja te se u njima utvrđuju:
 - (a) za svako djelovanje:
 - i. ciljevi koji se žele postići i očekivani rezultati, u skladu s općim i specifičnim ciljevima navedenima u članku 3.;
 - ii. opis djelovanja koja se trebaju financirati;
 - iii. prema potrebi, naznaka iznosa dodijeljenog za svako djelovanje; i
 - iv. način izvršenja i okvirni raspored izvršenja;
 - (b) za bespovratna sredstva, najviša moguća stopa sufinanciranja iz članka 10. stavka 2. i, prema potrebi, ključni kriteriji za dodjelu koji se trebaju primjenjivati.

Članak 13.**Praćenje i izvješćivanje**

1. Pokazatelji za izvješćivanje o napretku Programa prema ostvarivanju općih i specifičnih ciljeva iz članka 3. navedeni su u Prilogu II.
2. Kako bi se osigurala djelotvorna procjena napretka Programa prema ostvarenju njegovih ciljeva, Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 16. kako bi izmijenila Prilog II. u pogledu pokazatelja, kada se to smatra potrebnim, te kako bi dopunila ovu Uredbu odredbama o uspostavi okvira za praćenje i evaluaciju.
3. Sustavom za izvješćivanje o uspješnosti osigurava se da se podaci za praćenje provedbe i rezultatâ Programa prikupljaju učinkovito, djelotvorno i pravodobno. U tu se svrhu za primatelje sredstava Unije uvode razmjerni zahtjevi u pogledu izvješćivanja.

Članak 14.**Evaluacija**

1. Evaluacije se provode pravodobno kako bi se mogle upotrijebiti u okviru procesa donošenja odluka.
2. Komisija provodi međuevaluaciju Programa nakon što postane dostupno dovoljno informacija o njegovoj provedbi, a najkasnije četiri godine nakon početka te provedbe. U okviru međuevaluacije Komisija procjenjuje uspješnost Programa, uključujući aspekte kao što su djelotvornost, učinkovitost, koherentnost, relevantnost, sinergije unutar Programa i dodana vrijednost Unije.

3. Na kraju provedbe Programa, a najkasnije četiri godine nakon završetka razdoblja navedenog u članku 1., Komisija provodi završnu evaluaciju Programa.

4. Komisija priopćuje zaključke evaluacija, popraćene svojim primjedbama i stečenim iskustvom, Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru te Odboru regija.

Članak 15.

Zaštita financijskih interesa Unije

Ako treća zemlja sudjeluje u Programu prema odluci donesenoj na temelju međunarodnog sporazuma ili sudjeluje na temelju bilo kojeg drugog pravnog instrumenta, ta treća zemlja odgovornom dužnosniku za ovjeravanje, OLAF-u i Revizorskom судu dodjeljuje potrebna prava i potreban pristup koji se zahtijevaju za sveobuhvatno izvršavanje njihovih ovlasti. Kada je riječ o OLAF-u, takva prava uključuju pravo provedbe istraga, među ostalim provjera i inspekcija na terenu, kako je predviđeno u Uredbi (EU, Euratom) br. 883/2013.

POGLAVLJE VI.

Izvršavanje delegiranja ovlasti i postupak odbora

Članak 16.

Izvršavanje delegiranja ovlasti

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.

2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 13. stavka 2. dodjeljuje se Komisiji do 31. prosinca 2027. Komisija izrađuje izyjeće o delegiranju ovlasti najkasnije devet mjeseci prije tog datuma. Delegiranje ovlasti prešutno se prodlužuje za razdoblja jednakog trajanja, osim ako se Europski parlament ili Vijeće tom produljenju usprotive najkasnije tri mjeseca prije kraja svakog razdoblja.

3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 13. stavka 2. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.

4. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.

5. Čim doneše delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.

6. Delegirani akt donesen na temelju članka 13. stavka 2. stupa na snagu ako ni Europski parlament ni Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok prodlužuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

Članak 17.

Postupak odbora

1. Komisiji pomaže odbor koji se naziva „Odbor programa Carina”. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.
2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

POGLAVLJE VII.

Prijelazne i završne odredbe

Članak 18.

Informiranje, komunikacija i promidžba

1. Primatelji sredstava Unije priznaju podrijetlo i osiguravaju vidljivost tih sredstava, posebice pri promicanju djelovanja i njihovih rezultata, pružanjem koherentnih, djelotvornih i razmjernih ciljanih informacija različitoj publici, među ostalim medijima i javnosti.
2. Komisija provodi informacijska i komunikacijska djelovanja koja se odnose na Program, na djelovanja poduzeta na temelju Programa i na postignute rezultate.
3. Financijska sredstva dodijeljena Programu također doprinose institucijskom priopćavanju političkih prioriteta Unije, ako se ti prioriteti odnose na ciljeve iz članka 3.

Članak 19.

Stavljanje izvan snage

Uredba (EU) br. 1294/2013 stavlja se izvan snage s učinkom od 1. siječnja 2021.

Članak 20.

Prijelazne odredbe

1. Ova Uredba ne utječe na nastavak ili izmjenu djelovanja započetih na temelju Uredbe (EU) br. 1294/2013, koja se nastavlja primjenjivati na ta djelovanja do njihova zaključenja.
2. Iz finansijske omotnice za Program mogu se također pokriti troškovi tehničke i administrativne pomoći koji su potrebni radi osiguravanja prijelaza između Programa i mjera donesenih na temelju Uredbe (EU) br. 1294/2013.
3. Ako je to potrebno, odobrena sredstva mogu se unijeti u proračun Unije nakon 2027. radi pokrivanja troškova predviđenih u članku 4. stavku 2. kako bi se omogućilo upravljanje djelovanjima koja nisu dovršena do 31. prosinca 2027.

Članak 21.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu na dan objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 1. siječnja 2021.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu

Za Europski parlament
Predsjednik

Za Vijeće
Predsjednik

PRILOG I.

**NETAKSATIVAN POPIS MOGUĆIH OBLIKA DJELOVANJA IZ ČLANKA 7. STAVKA 3. PRVOG PODSTAVKA
TOČAKA (A), (B) I (D)**

Djelovanja iz članka 7. stavka 3. prvog podstavka točaka (a), (b) i (d) mogu, među ostalim, biti u jednom od sljedećih oblika:

1. Sastanci i slična *ad hoc* događanja

- seminari i radionice, općenito uz nazočnost sudionika iz svih zemalja sudionica, na kojima se predstavljaju prezentacije te su sudionici uključeni u intenzivne rasprave i aktivnosti u vezi s određenim pitanjem;
- radni posjeti, organizirani kako bi službenici mogli steći ili unaprijediti svoju stručnost ili znanje u carinskim pitanjima;

2. Strukturirana suradnja u okviru projekata

- projektne grupe, uglavnom sastavljene od ograničenog broja zemalja sudionica, koje su operativne tijekom ograničenog razdoblja radi postizanja unaprijed određenog cilja s točno utvrđenim ishodom, uključujući koordinaciju ili ocjenjivanje prema referentnim vrijednostima;
- timovi stručnjaka, to jest strukturirani oblici suradnje, stalni ili privremeni, koji objedinjuju stručno znanje radi obavljanja zadaća u pojedinim područjima ili izvođenja operativnih aktivnosti, eventualno uz podršku usluga za internetsku suradnju, administrativne pomoći te objekata za infrastrukturu i opremu;
- aktivnosti praćenja, koje provode zajednički timovi sastavljeni od službenikâ Komisije i službenikâ prihvatljivih tijela za analizu carinskih praksi, utvrđivanje svih poteškoća u provedbi pravila i, prema potrebi, pružanje prijedlogâ za prilagodbu pravila i metoda rada Unije;

3. Djelovanja za razvoj osobnih kompetencija i druga djelovanja za izgradnju kapaciteta

- zajedničko osposobljavanje ili razvoj e-učenja radi potpore stjecanju nužnih stručnih vještina i znanja u području carina;
- tehnička potpora usmjerena na poboljšavanje administrativnih postupaka, unapređivanje administrativnih kapaciteta te poboljšanje rada i aktivnosti carinskih tijela razvojem i razmjenom najboljih praksi.

PRILOG II.**POKAZATELJI IZ ČLANKA 13. STAVKA 1.**

Za izvješćivanje o napretku Programa prema ostvarivanju općih i specifičnih ciljeva navedenih u članku 3. upotrebljavaju se sljedeći pokazatelji:

A. Izgradnja kapaciteta (administrativnih, ljudskih i IT kapaciteta)

1. indeks primjene i provedbe prava i politika Unije (broj djelovanja u okviru Programa organiziranih u vezi s primjenom i provedbom prava i politika Unije u području carina i broj preporuka izdanih nakon tih djelovanja);
2. indeks učenja (broj upotrijebljenih modula za učenje, broj osposobljenih službenika i kvalitativna ocjena koju daju polaznici);
3. raspoloživost europskih elektroničkih sustava (izraženo u postocima vremena);
4. raspoloživost zajedničke komunikacijske mreže (izraženo u postocima vremena);
5. upotreba ključnih europskih elektroničkih sustava usmjerena na povećanje međupovezanosti i prelazak na carinsku uniju bez papirnatih dokumenata (broj razmijenjenih poruka i provedenih savjetovanja);
6. stopa dovršenosti Carinskog zakonika Unije (CZU) (postotak ostvarenih ključnih etapa u provedbi elektroničkih sustava CZU-a);

B. Razmjena znanja i umrežavanje

1. indeks stabilnosti suradnje (razina ostvarenog umrežavanja, broj sastanaka uživo, broj internetskih suradničkih skupina);
2. indeks najboljih praksi i smjernica (broj djelovanja u okviru Programa organiziranih u vezi s primjenom i provedbom najboljih praksi i smjernica u području carina i postotak sudionika koji su primijenili smjernice o radnim praksama razvijene uz potporu Programa).